

Felolvasó szerkesztő  
Dr.  
SALACZ ELEMÉR  
Szerkesztőség:  
III. ker. BELICZEY-U.  
115. SZ.

# SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:  
Egész évre. 160 k.  
Negyedévre 40 k.  
Egyes szám 3 k.  
Keddi szám 2 k.  
Kiadóhivatal:  
III. K. BELICZEY  
UT 115. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felolvasó kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik Kedden és Pénteken reggel.

## Világosan

kell látnunk, ha nem akarjuk ellé eszteni az utat. Pedig nincs már veszteni valónk sem erkölcseiben, sem anyagiakban.

Minél több embernek lesz saját érdeke, annál több lesz az ország termelése.

Akár ezt vesszük tekintetbe, akár azt, hogy nagyobb értékűt kell termelnünk, mindenképpen a rideg közgazdasági boncoló-kés cödvézet, hogy olyan földreformot kell csinálni, amely inkább má, mint holnap élvezet a közép- és kisbirtokrendszerre. Ezen az alapon érjük el azt, hogy többen legyenek a békésen dolgozni akarók, mint a felforgatók, nemkülönben az állami rend biztosítására szolgáló egészséges középosztály is. Ezen az alapon érjük el a nagyobb kulturát, nagrt lehetővé tesszük a tömegek fejlődését és azt, hogy művelődjünk. Hasonlóképpen kell a kisipari és kiskereskedelmi megélhetési lehetőségeket szaporítani.

Ez a cél és ez a mezelen igazság. De ezer aggodalom győtti a lelkiünk, ha arra gondolunk, hogy ezt majdnem leegyőzhetően erős szervezetek fogják esetleg késhagyig menő harcban az új nemzetgyűlésen is megakadályozni.

Félünk, hogy az új nemzetgyűlés nem lesz képes megbirkózni a szervezett nagybirtok, (Omge), a szervezett nagyipar (Gyozs), a szervezett nagybankok, (Tébe) hatalmával és a szervezett fogyasztók egyesül. érjével.

Félünk, hogy az új nemzetgyűlés nem lesz képes az adópolitikanál, a háborus adósságok és egyéb terhek elosztásánál ridegen arra az álláspontra helyezkedni, hogy a nagybirtokokat és azokat a nagyüzemeket s bankokat stb. sújtsa nagyobb teherrel, melyek a jövőben úgy sem lesznek életképesek, hiszen eddig is csak adó- és külkereskedelmi kedvezmények és függésünk Ausztrától, hogy nálunk túlélték korukat . . .

Félünk, hogy az új nemzetgyűlés nem lesz képes a kisbirtoknak és a kisiparnak azokat az előnyöket kivívni, mit eddig a nagyok élveztek.

Pedig a földreformi és a kisipar pártlása egy labatkit sem ér, ha céltudatos közgazdasági politika nem biztosítja a fejlődést számunkra és viszont a nemzet sirját ássuk meg, ha erőnkert arra pazaroljuk, hogy tovább is azokat az adóalanyokat támogatjuk, kiket halálaitól úgy sem leszünk képesek feltámasztani.

A harctéren látunk, hogy miképpen kell, sőt miképpen kell jelentéktelenebb erőkert feloldozni, sőt esetleg a biztos halálba küldeni, hogy ezáltal a nagyobb csapatokat megmenthessük. A közgazdasági harcban is így van. Fel kell oldozni azokat a nagybirtokokat, amelyeknek jövője nincs, nemkülönben a nem életképes üzemeket, hogy a millióit megmenthessük.

Az országot veszítjük el, ha többsit akarunk a mult közgazdasági intézményeiből megmenteni, mint amennyi az adott sulyos helyzetben lehetséges . . .

Nagy. átalakítások békés elintézéséhez előrelátó, elvűt, bátor emberek kelleneek. Olyanok, mint akik az igazi kisgazda és földmíves párt erének, hamisítatlan, tiszta programján állnak, akik köztök tartozik a mi képviselő-jelöltünk is.

Ezért kiáltuk egy szívvel-lelélekel:  
**Éljen Borgulya Pál.**

## Az igazi kisgazdapárt.

Az igazi kisgazda-földmíves és polgári párt szervezkedéséről a vezetőség részéről a következőket közli a sajtóval:

— Pártunk szervezkedése ország-szerte nagy sikerrel folyik. A budapesti központnak mind több és több vidéki kisgazdaszervezet és jelölti vendi be az országos pártköz való csatlakozását. A központ a jelölések kérdésében, illetve a már fölterített jelölteknek a párt hivatalos jelöltjéül való elismerése tekintetében a legnagyobb körültekintéssel jár el, mert elsőbbsen a helyi szervezetekkel való érintkezés alapján tájékozódni kíván a helyi kívánságokról és esélyekről is. Ehhez képest ezidőszert véglegesen megállapodott már a párt a jelölt személyében huszonegy kerületre nézve, míg további ötven-hatvan kerületre nézve most folynak a jelölési tárgyalások, amelyekben a döntés e hét végére valószínűleg meg lesz.

Ha még ezekhez hozzávesszük azokat a kerületeket, ahonnan már beérkezett a csatlakozási nyilatkozat, vagy a jelölti állásra vonatkozó kérelem, minden tülzás nélkül jelenthetjük, hogy pártunk már is közel száz jelöltre számíthat a választási küzdelemben.

Jelöltjeink eddig megállapított első turnusa a következő: Hirczeg Sándor volt országgyűlési képviselő, egyik elnökünk, Ugodon vállalja a jelöltséget, de jelölti már több más kerületben is. Másik elnökünk, dr. Mohácsy Lajos esperes Czeldömőkön lép föl. Számítunk rá, hogy a jánosalmi kerületben hermadik elnökünk, Nagy Pál volt képviselő az öt ért erőszakos-

ság mellett is vállalja a jelöltséget; ha nem; nyelvébe más jelöltet állítunk, természetesen a saját táborunkból.

Többi jelöltjeink a következők: Sziráky Pál volt nemzetgyűlési képviselő Alsódbabason, Borgulya Pál volt nyg. képviselő Szarvason, Letenyey Pál volt nyg. képvis. Zircen, Cseglédy Endre volt nyg. képviselő Sárboárdon, Benkő Gábor volt nyg. képvis. Tiszaföldkén, Szakács Andor volt államtitkár Békésen, Vásárhelyi Kun Béla volt orsz. képviselő és főispán Hódmezővásárhelyen II, Hegedűs Nándor Andor, a Magyar Gazdák Lapja szerkesztője Szeghalmon, Lovas Kovács János kisgazda Nyiregyházaán! Murányi Miklós fővárosi képvis. Aszódon, Czifra András kisgazda Lajosmizsén, Szulimán György kisgazda Szekszárdon, Koréh Endre képvis. Igalon, dr. Fazekas Endre ügyvéd Megyaszón, Juliasz József kisgazda Nagykátnán, dr. Seprényi Imre ügyvéd Jászapátnán, Durgó Péter postatiszt Keszthelyen és G. Szabó József gazdálkodó Gyomán.



## Nóta.

Dallam: Kossuth Lajos azt üzenté . . .

Pekár Gyula nem kell nekünk,  
Borgulya lesz a követünk,  
Glászé keztyű és pantalló,  
Nem a „csiznások”-nak való.

Éljen Borgulya!

Pekár Gyula nem kell nekünk,  
Borgulya lesz a követünk.

Nem kell nekünk olyan ember,  
Ki csak igér és nem „lermel”.

Éljen Borgulya!

Borgulya lesz a követünk,  
Borgulya a mi emberünk,  
Egyszerű, de emberbarát,  
Szívén hordja hazánk sorsát.

Éljen Borgulya!

Szívén hordja hazánk sorsát,  
És a szegény ember dolgát.  
Pekár nem kell, nem kell nekünk,  
Borgulya lesz a követünk!

Éljen Borgulya!

— **Értesítés.** A papir árának és a munkabéreknek nagymértű emelkedése bennünket is arra kényszerít, hogy, pénteki 4 oldatos számunkat a jövő péntektől kezdve példányonként 4 koronáért árusítsuk. A keddi kiadás továbbra is 2 koronás marad, melyre e ugyedvényben előfizetés nem nyitunk. Azok az előfizetők, akik az előfizetési díjuk és hó 30-ig kifizették vagy már kifizették, a folyó

2. oldal.

nyegyedében lapunkat továbbra is a régi árnak kapják. Egyébként új előfizetési árának a következők:

Egész évre . . . . . 900 K  
Félévre . . . . . 100 K  
Negyedévre . . . . . 50 K

— **Felkérőztek** a kisgazdapárt választási intéző bizottságának összes tagjai, hogy f. hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor a pártköriben összejönni sziveskedjenek. Pártvezetőség.

— **Mikor lesznek a választások.** A kormány — értesülések szerint — a választásoknak két terminust állapított meg, mert a kormánynak a szavazások alatt igen rossz karhatalmi készületségre lesz szüksége, s a trianoni békeszerződésben megállapított létszámú fegyveres erő nem lenne elegendő ahhoz, hogy az összes körletekben egyszerre lehessen választani. Erre a vidéki körletekben május 28-án és 29-én, a fővárosban és a többi választókerületben pedig pünkösdtől két nappal szavaznak.

— **Tilos május 1-ét megünnepelni.** A belügyminiszter rendeletét adott M. helynek értelmében május 1-én és az azt megelőző és követő napon politikai gyűléseket, összejöveteleket vagy ünnepélyeket, melyek az állanegyzettel ellenkező internációnál megünnepését vagy megemlékezését célozzák, nem szabad tartani.

— **Már kezdődnek a mezői löpások.** Még be sem fejeződtek a véleményezések és fa ültetések, de a löpások már megkezdődtek. Legutóbb a Mangol-zugban 3 faszemetet vertek ki a földből és vittek el. Ugyanott 1 kerítésajtót is elemeltek. Még előbbre vannak e téren a Szappanosziban. Ott ugyanis a napokban az történt, hogy az egyik birtokos, alighogy befejezte a burgonya elvetését, azt másnap mind egy szálgyé kiszedték és elvitték, holott pedig tudva leve, hogy a krumpliszüret csak őszel kezdődik.

— **Pekár programbeszéd.** Pekár Gyula úr. államtitár, Kecskemét első választókörletének képviselőjeként ápr. 30-án Kecskeméten tartja programbeszédét.

— **A v. l. omás irakból.** Nyeri-e arany, ezüst, vagy bronzz világségi érmei, vagy Károly csapatszerzet? Kérdésre egy rokkant azt felelte: — Igen. Vöröskeresztet. Végre-eit-e egyveimert, vagy más főistolót? kérdésre egy nő ezt írta: Járunk két elemi iskolát és — három tuncskolat.

— **A földreform végrehajtása Gádosoron.** Tudósítónk jelenti, hogy a földbirtoktörvény végrehajtása ismét egy nagy lépéssel hajadt előre Gádosoron, ahol már a tanyaválo-bizottság is megkezdte működését Hübacsék Béla Szegedről kirendelt törvénykezési bíró vezetésével. A bizottság ápr. 10-én alakult meg s tekintettel a nagy munklatyagra, működését csak három-négy hét alatt fejezi be. A rokkantak, hadiözvegyek, földnélküliek és törpebirtokosok várvávják az eredményt.

— **Bakholdetett.** Tisztelet Szerkesztőség! Folyó évi 17-ik számát olvassom a Szarvasi Újságnak, mely foglalkozik Takács József nevével. Takács József nem budapesti hírlapíró, hanem a Magyarországi Földmunkások Országos Szövetsége titkára és a Földművesek Lapja szerkesztője. Maradalmi úrvölzettel Beencsik.

— **Árvíz által elvitt híd.** A Berettyó gőzmalom hidat Szeghalomnál elvitté az árvíz, lerombolták és elsodorta. Ennek következtében majdnem 5000 hold föld megközelíthetetlen. A kereskedelmi miniszter értesítette az ailsipánt, hogy Tanító Pál műszaki tanácsost áprilisban elküldte a színhelyre egy új hid építésének érdekében. Az új hid 5 millió koronába fog kerülni.

— **Csecsemő, aki „talukönyven” jött a világra.** A newyorki Lincoln-kórházban — olvassuk — Lucille George asszony egy egykötő fügyermeknek adott életet. Első percekben a doktorok azt hitték, hogy a kis emberke, akinek apróbb csecsemő még aligha született, életben fog maradni, de csatlótt. A gyermek mindössze tizenkét óra hosszat élt és azért halt meg, mert nem tudták táplálni. Erreket, hogy a pehelysúly csecsemő születés nagysága és teljesen egészséges emberek.

— **A tanítói oklevél középközpontú végzettségét jelent.** A kormány, — mint a hivatalos lap közli, — a középközpontú végzettséghez köthet hivatali állások betöltésében képesítő évennyel ruházta fel az elemi iskolai tanítói oklevelet, továbbá a Ludovika Akadémiának és valamennyi volt cs. és kir. katonai akadémiának szabályszerű elvégzését beáró az 1917—18. évfolyamig.

— **Tüdőbajná, asztimáná, gyomor-bajná, emésztelenségnél, százekezdésnél, máj-bajná, sárgaságnál, vérzegényiségnél, rheumánál, érelmeszesedésnél, vérébajná** sib. már 1912. óta több ezer esetben meglopó sikerrel beváltak a báró Luzzszenszkyék receptjei szerint készült esszenciák, amelyeknek mindgyike a hivatalosan legkiválóbbnak éhsmerit 6—8-ból készült. Valamennyi különleges szert felmunkák, főlöleiségek és nem drágák. Kérten ismeretlő leírési (vélaszabályg küldésére) az „Asztimáná” kiadóhivatalától: **Budapest, III. Nád-utca 1.**

— **Nem használ az eső.** Az esős időjárás következtében a mezőgazdasági területék jórésze víz alatt áll és az újabb eső részint ez okból, részint azért, mert a tavasz munkát hátráltatja, aggodalommal tölti el a gazdákat. Most már szép napos időre volna szükség, hogy a föld felszikkadjon és hogy késedelem nélkül el lehessen végezni a tavaszi munklatokat.

— **Két ló, két halál.** Kondoroson a husvét ünnepén egyszerre két ember esett áldozatul lórögásnak. Az egyik, Cziglédzsky Ferik a piacon nézdegélte a lovakat s az egyik ló a melléte ácsorgó fiut arcon rugta úgy, hogy telanuzsi kapott és belehalt. A másik Krajncovics Gyurka malacokat hajtott a csókói Geist uradalomból a csudabalfai legelőre. A lovat csak épen hogy megcsinogtani akarta, de az úgy megrugta, hogy a fiu mindjárt meghalt. Az eset Endrőr határában történt, de a fiu szülei háza hozták Kondorosra egytellen fiukat és ott temették el husvétkor nagy részvét mellett.

— **Áltt husz évig hiába keresett a posta.** Laky László kistormási főjegyző a minap levelet kapott vissza a postáról, amelyre a posta a közismert „Cimzett ismeretlen” felírattal cédulát ragasztotta rá. Laky László a levelet 1901-ben tehát huszonegy esztendővel elvett tette a postára. A magyar királyi posta azóta mindig kereste a címzettet.

— **Amerikában meghalt egy százharmincöt éves ember.** Newyorkból írják: Egy öreg indiánus halt meg néhány hetét ezelőtt, akiről megállapították, hogy százharmincöt esztendővel lét, tehát kétségtelenül a legöregebb ember volt egész Amerikában. Az öreget Ráncos Hus néven ismerték több mint félszázada óta és nagyon népszerű volt az egész Chippewa-örzében. Az amerikai alkotmányról egy esztendővel 1787-ben született. Hosszu életét annak köszönhetné, hogy szigorúan megtartotta népének vallási és egészségügyi parancsait. Egész életében soha bétet nem volt. Halála is hirtelen következett be.

— **Négy borjút ellett egy tehén.** A természet ritka ajándékát lepte meg a napokban Kovács Mikkól szendrői boriermelőt: tehene négy borjút ellett. A gazda legnagyobb fájdalomra azonban ellés után a borjúk elpusztultak.

— **Földfelfedez.** A Szarvasi Iparos Ifjak Onkőzpörköcsök f. hó 23-án tartott táncmulatságon fölfelfedték a következőket, melyről ezután is hálas köszönetet mond az Elnökség. Papp Ernő 300 K, Wigner Lajos és fia 200 K, Pávei József 110 K, Holmik József, özv. Komár Jánosné, Forster Károly, Mahaa György 100—100 K, Süveges János 70 K, Váradi Béla, Boros Pál, Povászay György, Gyebnár András, N. N. N. N., Matusk Mihály, Kovács Mihály isztli., özv. Saszszon-né-nyomán 50—50 K, Andermann Béla, Sinkovics Pál, Deutszsmúdt András, Ifj. Lapis János, Vostjár János, Paluska Pál, Burák Sámuel, Burák Pál, Jánovszki István, Korbel Pál 30—30 K, Kiss, Kertész Elek, Kutasz János, Brandza András, Ifj. Fehér József, Kertész György, Kohut Mihály, dr. Melis János, Holcay Barna, Holmik János 20—20 K, Povízszainé, Brandt Józsefné, Rakovicszki Sámuel 10—10 koronát.

Egyház. Iskola.

\*Pályázat Tanítókháza alapítványra. A Szarvasi Helyi Tanítóegyesület a budapesti Tanítók Ferenc József Házában tett 3 alapítványra pályázatot hirdet. Az alapítványokat elnyerő ösztöndíjak az Eltvölvság elnökségéhez intézendő bérletekben folyó nyakokra a következő okmányokat tartóznak csatolni: 1. Születési bizonyítvány. 2. Végzettség tanulmányokról szóló bizonyítvány (ha az évvégi bizonyítvány nincs meg, minden felszólítás bevárása nélkül utólag beküldendő) 3. A tanúságot igazoló okmány. 4. Vagyonosi és családi viszonyokról szóló hiteles és kimérítő bizonyítvány. 5. A szarvasi helyi tanítói egyesület ajánló levele. 6. Igazolók önmagy barmly oldalról és barmly csekély összegű segély vagy ösztöndíj évezéséről vagy annak elhanyagolásáról. Minden folyamodványhoz a kérelemmel nevére pontosan megcímzett (név, lakohely, megye, utolsó posta) és az okmányok ajánlott visszaküldésére kellően felbérlezett borítékot kell csatolni. Tudakozó levelekre csak abban az esetben válaszolnak, ha megfelelő válaszlevelet csatol a levélről. Az alapítványok első sorban a szarvasi helyi tanítóegyesület, azután pedig a békésmegyei általános tanítóegyesület tagjai gyermekeinek adának ki. A pályázatok f. évi május hó 20-ig címrebe küldendek. Molnár János tanítói egyesület elnök, Szarvas, 1. ker. Kossuth Lajos-utca 22.

Előadások. Mulatságok.

\*\*Tanítói mulatság. A szarvasi helyi tanítói egyesület május hó végén a szinkörben Eleven Újságot rendez igen változatos műsorral. Az előadás után az Árpád-szálló díszteremben táncmulatság lesz, összekötve

Blindenki elismeréssel beszél a terpeningés Pyram csipőkrémről.

jólkönyv célú árveréssel. Az előkészületek már serényen folynak s remélhető, hogy az Eleven Újság örösi sikert, fog aratni és a tanítók mulatsága, egy erkölcslig, mint annyagyal fénysen fog sikerülni.

**\*Táncmulatság.** A szarvasi szervezett földmunkás csoport, most szombatot esti 7 órai kezdettel táncmulatságot rendez az Erzsébetligetben.

**\*Műkedvelő Előadás.** A kondorosi Ipari Munkás Testvedő egyesület 1. hó 30-án a kondorosi család nagytérében táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Színré kerül „A Képviselő ur” című bohózat.

## Ipari kereskedelem.

**Mester és tanoncvizsgáló bizottságok.** A kérdéskörülményi miniszter a napokban küldi meg az érdekelteknek az iparférfi módosításáról szóló 1922. évi VII. t.-c. végrehajtási tervezetnek a mester- és tanoncvizsgáló bizottságokra vonatkozó részét.

A miniszter a tervezelhez csatolt leírásban hangsúlyozza, hogy ez a tervezet egyáltalán nem végleges és kéri az érdekelteket, hogy legelőször az év május 15-ig terjesszék be hozzá esetleges észrevételeiket, avagy kívánt módosításait.

A tervezet szerint a mestervizsgáló bizottság megalkotásánál járó leendőket az iparférfiúletek közreműködésével a kereskedelmi és iparkamarák végzik, amelyeknek székhelyén minden képzésfelet kötött ipara, amelyet legalább 10 iparos gyárol, ilyen bizottságot kell alakítani. Az elterjedtebb iparágakra nézve a kamara székhelyén kívül is állítandók fel vizsgálóbizottságok. A kereskedelmi és iparkamara elnöke nevezi ki, míg a foglalat az iparférfiúletek közgyűlései választják. Valamennyi funkcionárius fogadalmat lesz.

A bizottság, akkor működésbe lép, ha a tárgyaláson az érdekelteket helyettesíti és az esztendő-estére meghívott két bizottsági tag jelen van. Hasonlóképpen intézkedik a tervezet a tanoncvizsgálókat vonatkozólag is.

## irodalom.

**Megjelent a Szinlélet Élet új száma, s újra csupa érdekesség, csupa nagyszerű fénykép, cikk aktualitás. Kottál körül a Hamburgi menyasszonyból, a Gazdag leány mátyódi felvonását hozza és folytatja Méray-Horváth Károly regényének a Primadonna-tiránki közlést. Egy szám ára 20 korona, negyediké elfizetés 150 korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet-körút 29.**

**A Falu aranykönyve és 1923 évi naptára** gazdag és érdekes irodalommal két hónap múlva jelenik meg. Az Amerikai Vöröskereszt Akció, a Faiszűrés és a Sierlamiaszűrés előadókész buzdósága és a falusi családok szűréséről akarja jutalni a könyvet, hogy szórakozás mellett hasznos ismeretekkel gazdagítson mindenkit. Kész képpel díszített, sok szeptródiával és tanulások cikkek kívül közölni fogjuk benne a különféle falusi egyetek, körök, szövetkezetek fontosabb adatait és az összes község legújabb helységnevéit.

Aranykönyvünk továbbá megörökíti azok érdemeit, akik vagyunk számtelen részét falusi közhatalmunk eladományozták és megemlékszik azokról, akik életük munkáját községük fejlesztésére, egész életük gazdálkodási művelődéséért vagy vállalkozásai állapotainak javítására szentelték. Mint föld-mélyből a ritka, de értékes aranyat, úgy kutatjuk fel s hozzuk napnyire érdemeiket, hogy áldásos munkásságuk, aidozatkétszék

gük követendő példái, az elismerés pedig biztatásul szolgáljon mindazok számára, a kik áldásuk, szorgalmuk vagy tehetségük folytán hivatva vannak boldoguláshoz segíni népünket.

Aranykönyvünkben a nemzetépítő munka hál kéri akarjuk nyújtani, azért felkérjük a falvak vezető embereit, hogy a fölünk kapott kérdőíveken közöljék velünk a községükben működő egyetek, körök, szövetkezetek fontosabb adatait és a legérdemesebb embereket nevet és munkásságát, e mellett hasznosok el, hogy könyvünk minél szélesebb körben elterjedjen. A könyv keletkezésére 40 korona címünkre előre beküldendő a Falu Aranykönyve és 1923. évi naptára szerkesztőség, Budapest, VIII., Vas-utca 19. szám.

## FALUHELYEN

is tudják már a régi potáremberek, hogy valódi

**DIANA-SÓSORSZESZ**

kegyesek kell a kiláradt lennek, mert a földaloni magától ki nem áll, ha nem leszünk ottene semmit. Járunk is föntegesen vásárolni

**DIANA-SÓSORSZESZ**

**Kapható mindenütt!**

Gyártja: a Diana Kereskedelmi Részv.-Társ. Budapest, V., Nádor-utca 30.

## Közgazdaság.

Erdők az Alföldre.

(Folytatás).

Az alföldön különösen elterjedt az akácfa kultusza, mert gyorsan nő, könnyen fogamzik, s a mezőgazdaságnak tűzfa, — szerzőszámra szükséges a biosztaja s különösen névelőgélő szolgáltató. Hátrányai is azonban bőven vannak. Elágazó zás gyökereivel együtt, s lehulló gyér lombjával alig javítja a talajt; 1—2 vágás forduló után az akác már sanylik, majd utóbb egészen elesenévészedik, pajzslépi el és elpusztul.

Ahol tehát nagyobb arányban és czéllal telepítünk erdőt, úgy ebben rendszeres gazdálkodást folytassunk, nem kezdhessük az akác telepítésével, mely a talajt kiéli, halon cseleszerűbb, különösen a gyengébb talajon felele fejtőt telepíteni, mely a talajt sőt túllúlásával megjavítja, s a talaj nemesebb és értékesebb fajok, mint például a tölgy-tenyésztésre fokozatosan előkészíti.

Az akácot azonban említett kítőnő tulajdonságai miatt nem nélkülözhetjük. Különösen alkalmas faszoroknak, gazdasági lag-és birtokhatárak szegélyezésére, szelvéző pázsként az alföldi tanyák és szűrés kerék mellé, továbbá kis erdő fölök telepítésére a talaj körül, s itt ha az akác ki is éli a talajt, annak meslersége után való javítása kítőnő nehezegebbe nem fog időközni.

Fasorok létesítésére, ugyszintén lag és birtok határak szegélyezésére, valamint a községi utcák és közlekek fásítására csakis értékes legalább 3—5 éves spanyolok alkalmasak s ezek nevelésére ajánlatos, ha a község, vagy a birtokosok saját faiskolájukban többszörös átközlés által nevelik spanyolúkákat a 1- legfeljebb 2 éves akácfa cseméketek, a melyeket az állam kérelmezők részére az állami csemeke kerülb kedvezményesen áron kiszolgáltatt. Ezt különösen hangsúlyoznom kell, mert az állami csemeke kerék, ilyen nagy spanyolúkok költséges nevelésére, nem terjeszkedhetnek ki.

Községi utcák- közlekek, tanya körüli helyek- lenetek stb. befásítására, ha azt különben a talajviszonyok megengedik, különösen ajánlom a méhegedűkúli is szolgáltató fajoktat. Ilyenek első sorban az akác, hárs, akác.

A szikes talajú földek befásításánál a kérdése is különösen érdekelni fogja lisztel halgatóimat, mert sajnos e vidéken is

bőven van ebből a nem kívánatos talaj-nemből.

Be erdősítések a legnehezebben meg oldható problémák közé tartozik, mert a nagyon elszikesedett talaj kémiai összetétele és fizikai tulajdonságai a fák tenyészésének előmozdítására egy általában nem alkalmasak. Ujabbban az erdősítés szempontjából is annyira fontos gyep lipusokat és gyepet alkotó növényeket is tanulmányozni kézik szakdolgozó, mert bizonyított, hogy azok talaj igényei, vagy fajok talaj igényeivel teljesen azonosak.

Folyt. köv.

## Nepmozsalmi kimutatás.

1922. április 10-16i április 16-26-ig.

Született:

15 gyermek és pedig 6 fiú és 9 leány,

Házasságot kötött:

Vaslayán János napsz. Mikovics Judit, Sztrony Sámuel fi. Zs. Anna, ifj. Gunda Mihály Dankó Zsuzsanna, Gunda János Bencsik Máriával, Somogyi Mihály Kácsi Judittal.

Meghaltak:

Balczó Anna 24 éves, Nagy Sándorné Kovecsényi Erzsébet 39 éves, özv. Régyanszky Istvánné Králék Anna 61 éves kishit. özv. Roszik György 62 éves fölibirt. özv. Papp István 25 éves fiú, Lószánszky Mihály 18 éves körmives s, özv. Petrovics Pálac szül. Nyemcsok Zsuzsanna 62 éves, Szappanos Mátyás 52 éves napsz., Liska Pál 5 napsz, özv. Jaczók János 63 éves napsz., Unyalynszki Zsuzsanna 27 napsz., Ganyecz György 10 napsz, Leszlyán Mihály 7 napsz.

Szarvas nagyközség előjáróságától.

7611/1922. ikt. sz.

## Hirdetmény.

Közírhre teszi az előjáróság, hogy a 33.0/1922. M. E. számú miniszteri rendelet mezozsádasági termelési statisztikának az egyéni adát szolgáltatás kötelezettsége alapján leendő új szabályozást rendelte el. Felhívja eindfolyó minázdotat, akiknek gazdasága a 100 kasszáltrús hoidon alul van, (barmilyen csekély földterület az és akár mint tulajdonos, akár mint bérlő, vagy hasznoszo gazdálkók azon, hogy veletésterületi adatlainak bevallása végett a községvártól 1922. évi május hó 1—8 napján délelőtt 8—12 és délután 2—5 óráig a törvényes következmények terhe mellett megjelenjenek.

A véletésterületi adatok felvétele a községvártól a következő helyeken eszközölhetik:

A 29 kis hold birtokon felüliek a birtoknyilvántartó (kasszóni irodában).

A 29 kis holdon aluliek bevallása pedig a községvártól irodában, kis tanácssterület, végrehatók szobájában és a rendőrségi szobában.

A bevallási kötelezettség mindig a gazdálkodó illeti, vagyis aki az illető földterületen bármily csekély gazdálkodik. Figyelemmel az előjáróság a lakosság, hogy a véletésterületi felvétel kizárólagosan statisztikai szempontból, az ország gazdasági erejének teljes megfigyelésére és fejlesztésé céljából történik és így annak adatai sem reparálás, sem adóztatás céljára felhasználhatók nem fognak.

Az adatszolgáltatás törvényes kötelezettség és így annak megtagadása, vagy valótlan adatok bevallása, vagy a kitűzött határidő elmulasztása ha börtönig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetlek.

Szarvas, 1922. április 26.

Előjáróság.

## Függ lapelárusítónak

jó keresettel felvételnak a „Szarvasi Újság” kiadóhivatalában.

